

A háta mögött a nap, a szeptember reggeli nap,
egy fagyos nap, amit már senki sem melegít fel itt.

Ránk néz, hátunk mögött fákat lát.
Vörös fenyőfákat a vakító homokban.
Hátunk mögött csak édes köd.
Hátunk mögött egyetlen halott sincs.

És bármennyire énekelünk neki,
akárhányszor is hívjuk táncba,
akármilyen hanggal próbáljuk kihúzni őt a sötétségből,
soha többé nem fogunk vele együtt énekelni,
fáj az elveszett hang, mint egy levágott falanx.

Vörös fenyők fölött pihen a nap.
Mindnyájan tudjuk, mi alakítja történelmünket.
A történelem az élők által vetett árnyék.
És a halottak árnyéka is történelem.

NAGY TAMÁS FORDÍTÁSA

William D. Ehrhart

Gerillaháború

[GUERRILLA WAR]

Gyakorlatilag lehetetlen
megkülönböztetni
a civileket a vietkongtól.

Senki sem visel egyenruhát.
Mindnyájan ugyanazt
a nyelvet beszélik
[és akkor sem értenéd őket,
ha másképp lenne].

Gránátokat ragasztanak
a ruhájuk belsejébe,
és robbanószerkezeteket
visznek a piacra kosárban.
Még a nők is harcolnak.
És fiatal fiúk is.
Meg lányok.

Gyakorlatilag lehetetlen
 megkülönböztetni
 a civileket a vietkong tagjaitól.
 Egy idő után
 feladod a kísérletezést.

Gyönyörű roncs

[BEAUTIFUL WRECKAGE]

És ha nem lövöm le azt a nénit,
 aki az őrző elöl menekült,
 sem pedig tarkón az öregembert,
 vagy a piacon azt a srácot?

Vagy ha a srác – de hát nem is volt
 nála gránát, és a nő Huében
 nem fekszik le az esőben, egy lövészárokban
 hét katonával élelemért,

Gaffney-t nem lövik térden,
 Ames sem fullad a folyóba,
 és nem hal meg Ski a mentőhelikopteren
 Con Thien és Da Nang között.

Con Thien vietnámiul azt jelenti:
Angyalhely. Talán tényleg az volt,
 a poshadó homokzsákok, folyton becsapódó
 lövedékek, patkányok és sár helyén.

És ha ők voltak az angyalok,
 Ames, Ski, a nő, a bácsi, a srác,
 és kiemelték volna Gaffney-t a sárból,
 meggyógyítva szilánkos térdét?

És ha minden máshogy történt, mint ahogy mondtam?
 Minden hazugság lenne?
 Hirtelen gyönyörűvé válna a roncs?
 A halottak felkelnének és járnának?

A megbánás

[SECOND THOUGHTS]

Nguyen Van Hungnak

Csodálattal nézed, ahogy cigarettát
sodrok papírból és dohányból.
Hanoi. Az Ébredő Sárkány. 1985.
Neked nem megy, ami nekem igen,
mert ehhez két kézre van szükség,

és neked csak egy van, a másik
elveszett, évekkel ezelőtt, Laosz közelében.
Sodrok neked is egyet. Mosolyogsz,
aztán vállat vonsz, mintha hadirokkantnak
lenni csak valami kis kényelmetlenség lenne.

Együtt fedezzük fel, ami közös bennünk:
Hue városa. Tét-fesztivál. 1968.
Lua Moit kortyolunk, megint ismerős
terepen járunk, ott, ahol még ép voltál,
és én is ép voltam, de körülöttünk minden

romokban hever, halott vagy lángol.
De mi nem. Te és én nem. Bajtársak
vagyunk a férfiak e rusnya táncában,
amelyben ölnek, halnak
és túlélnek.

Most gyárat vezetsz; én tanítok és írok.
Te elvesztetted a kezed, de nincs semmi
megbánás benned a háború miatt, amelyben
harcoltál. Én elvesztettem az emberségem
egy darabját, hiánya súlyos, mint egy csonka kar –

de már megint kezdem: ez a megbánás,
amit üres ingujjként hordozok magammal,
mikor te ilyen boldog vagy pusztán attól,
hogy cigarettán és Lua Moin osztozunk –
az egyszerű öröm, hogy egy régi baráttal vagy.

SEBŐK GYÖRGY FORDÍTÁSA